ספר הקנה — סדר ברכת שופר

סדר ברכת שופר.

מאי מברך בא"י אמ"ה אקב"ו לשמוע קול שופר.

אל"ר קרא אמר ותקעתם תרועה וא"כ נברך לשמוע קול תקיעת תרועה תקיעה א"ל היינו קול שופר הכולל.

אל"ר ולא עדיף על תקיעת שופר.

א"ל היה נראה שמצות היום בתקיעה ולא בתרועה.

א"ל א"ה נברך על שמיעת שופר.

אל"ב הכי הוא תקיעת שופר שכולל גם התרועה כי זיל בתר הכוונה שאחר התקיעה תרועה ואחר התרועה תקיעה והכי אמר אשר שהוא הכתר קדשנו במצותיו שהם תורה שבכתב ותורה שבע"פ ותורה שבכתב צונו על תקיעת שופר הכתר הוא ממשיך התקיעה בשופר הוא הבינה וממנה לכל הדינים.

אל"ר וליקום בתקיעה מיושב שהרי אמר הכתוב לכם, א"ל בני הא התוקע עומד, א"ל אי המצוה בישיבה ישב גם התוקע ואי המצוה בעמידה גם אנו נשמע המצוה מעומד, א"ל בני המצוה מיושב ולפתוח השער, ותתוקע עומד בעבור שהכלי הפועל מצות מיושב רומז בבינה, א"ל מילה אמאי נעמוד א"ל מי הוא המל חכמה חכם שהוא המל עומד ואנו נשב, א"ל נשוב לענינו שופר דאורייתא ולולב דאורייתא מ"ש שופר בשבת דוקא לפני ב"ד תוקעין ולולב בשבת במקדש בכ"מ ולא חשו להיות דוקא בבית דין.

א"ל בני בר"ה הבינה עם הב"ד תוקעין לפני ב"ד ובית דין מזהירין שלא לחלל, אבל לולב שבת וי"ט ודין ואין שם ביטול במקדש בכ"מ ולא חשו ליטול לפני ב"ד שהרי אין העולם בגלות אלא היום של סוכות כשחל יום ראשון בשבת וכשנוטל גם הלולב מוסיף קדושה על קדושה והוי ספק וודאי ספק יחלל ספק לא יחלל ואלו נטילת לולב ודאי נוטל ואין ספק מוצא מידי ודאי, א"ל השתא דאתית להכי אימא בכל דבר דאיכא גזירה הו"ל ספק ודאי ואין ספק מוציא מידי ודאי א"ל לא דמי שופר דין ואם יחלל וי ואוי, א"ל מגילה מד"ס ואין שם זה הדין כי אמרינן הרי דוקא בלולב (נראה שצריך לומר והרי מגילה אין שם דין ואמאי דוקא בלולב א"ל מגילה מד"ס), אמר ליה משנה היא אומרת מלכיות זכרונות ושופרות מתחיל בתורה ובנביאים וכתובים ומשלים בנביא פסוק ד' שהם ד' פסוקים מהנביא ודעתו שהנבואה מאספקלריא שאינה מאירה והיא השלמת הבנין ע"כ אמר מה שאמר בני נחום, אל"ר והלא ר' יוסי אמר המשלים בתורה הרי זה זריז ומשובח ודעתו

שיש לחלוק כבוד למי שלמעלה ממנו וצדקו דבריו, אלא שנראה שלא פליג את"ק רק בדיעבד ת"ק אמר משלים בתורה ואם השלים בנביא יצא ור' יוסי אמר אם השלים בנביא לא יצא, ואין לדייק ולומר מדקתני משלים בתורה משמע לכתחילה והא בדיעבד שפיר דמי כי בעבור שאין לו לשון אחר קתני משלים שאם יאמר לשון דיעבד שלא יצא הא לכתחילה בשל תורה בעי, אלא מדקתני משלים דוקא אבל דיעבד אף בשל נביא היינו ת"ק אלא כמו שאמרתי דבדיעבד פליגי.

אל"ב ולמה תדחק בכל זה אימא לכתחילה פליגי ת"ק אומר בשל נביא לכתחילה ור"י אומר לכתחילה בתורה.

אל"ר הלכה כמאן א"ל ר' יוסי נותן כבוד לתורה שבכתב צדקו דבריו שכן כנ"י אומרת ושמרתם מצותיו ואינה אומרת מצותי.

אל"ר מאי דקאמרינן שהחמה מקטרגת ואומר לה הקב"ה אין דבריו של אחד נשמעין והולכת להביא הלבנה ואינה מוצאה ויכולין חמה ולבנה לקטרג בישראל והלא ישראל קיומם שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי.

אל"ב שני שרים חיצונים נאחזים חד מהחמה וחד מלבנה ומקטרגים בישראל כי כל מינו אוהב את מינו ושונא הפכו ובר"ה שר של הלבנה יבש ואינו הולך לקטרג: